

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Institvto S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris. Libri Qvinque

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

XIV. Dona singularia Manresæ cœlitùs in Ignatium collata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

appareat, ad eius gloriam spectare dictum, aut factum eiusmodi, vel certe contrarium non esse, tendendum recta exit aduersus talem cogitationem, atque obstrepenti nobis inimico respondendum cum diuo Bernardo: *Nec propter te capi, nec propter te finiam.*

XIV.
Dona singu-
laria Manre-
sa cœlitus in
Ignatium
collata.

Verum fuit mensura donorum quæ Manresæ Deus in Ignatium congeffit haud paulò exaggeratior, quàm arumnarum; licet ingentium, quibus eius patientiam ad purum excoxit. In quibus dignum est admiratione, pulchrum quoddam amoris, Dominum inter seruumque certamen. Nam etsi norat Ignatius, vitæ in sæculo transactæ debere se Deo multas pœnas; eò tamen (quod seni dicere excidit) spectauit nunquam, dum Manresæ fuit, vt quæ tulit, ac fecit imputarentur suis rationibus exarquantis, ac ne lacrymulam quidem misit animo satisfaciendi. Tendebat aliùs, & nobiliore commercio id spirabat vnum vt Deo placeret, honorémque deferret, totumque se illi, agendo, tolerando, ad maiorem ipsius gloriam, holocaustum sacraret. Ex opposito Deus Ignatium visus non est attendere veluti hominem è luto sæculi emersum, multisque nominibus obstructum; sed manu tam larga suis eum bonis cumulare, vt quo familiares suos, & intimos, post diuturni famulatus egregia merita; eò Ignatium statim à principio efferret, vt mox consequenter videbimus. Inprimis itaque cœlestium luminum tantam illi copiam profudit, & mentis aciem in prospectum rerum diuinarum eò vsque prouexit, vt potuerit Lainio suo, asserere plura se vna hora Manresæ orando cognouisse, quam quicquid doctorum est sibi tradere potuissent. Quod eum omnino nescisse oportuit, qui postremis his annis inter argumenta, quibus Exercitia spiritualia abiudicabat ab auctore Ignatio; non esse id opus ascetæ nouitij notauit. Quasi diuinæ scientiæ schola, suorum profectus metiretur, ex diuturnitate potius discendi quàm ex docentis voluntate: hoc profecto si foret, haudquaquam toties senibus, in ea præuenterent iuuenes; nec biduo ante sæculo egressi, plurimis anteirent qui pridem eodem in puluere, sed non iisdem præsijs cantiem miserunt. Docente Deo, breui omnia discuntur, & subitum lumen rupta de nube momento fulgurans tam multa detegit, vt multorum annorum meditationi sufficiant. Sunt ista fateor priuata legis beneficia, non tamen idcirco Deo figenda lex; qua nonnullis ea indulgeat, alios prorsus ab iis arceat. Visus deinde cœlestium dignatus est sæpius Ignatium Deus. Die quadam orans in gradibus quibus in templum S. Dominici ascenditur, vidit nitida in luce aspectus intimi totam ordinatim orbis conditi rationem, & maximè abdita potentiæ, ac sapientiæ creantis arcana introspexit. Sed longè sublimiùs aliàs eodem in templo cum supplicantibus procedens subuectus est, nam alienata ab sensibus mente, & in Deum translata, vidit inexplicabili formarum specie (quas quidem fas est à mortali cognosci) adorabile secretum Augustissimæ Trinitatis, ex quo tantum illi teneritatis animo inhæsit, vt in eius spectaculi suauissima recordatione multos dies flendo transigeret, diuque nullus ipsi de re alia sermo suppeteret. *Quamuis autem*

antem de hoc mysterio fletur facilius quàm agatur, voces nihilominus exprimendis quæ mente conceperat, tam aptæ in promptu aderant, & ijs illustrandis tam accommodata similia, vt hoc saltem constaret, aliunde illi dictari sententias, & verba, quam ab studio speculationis: Et affluebat differenti tam copiosè quod diceret, vt homo tunc literarum expertus, folijs constantem octoginta de eo argumento, librum conscripserit. Neque verò nunc tantum beatissima Trias dignata est seruo suo adspectabilis fieri; de uera ætate, fuit hæc illi sanè frequens objecta species, cuius suo loco figuram referens, verba ipsa ponam quibus illam sibi adnotarat. Vidit præterea in diuinissimo Sacramento infantem Iesum: quo eodem momento, cælesti radio afflatus, modum perspicuè cognouit, quo Christus in Eucharistia sub sacris Symbolis lareret. Et hæc quidem illi seorsum singula monstrabat Deus; verum alia simul quamplurima puncto temporis ostendit, cum sedentem in ripa præterfluentis specum Cardeneri, in profundum quoddam diuinorum coniecit, multaque illi tunc de ijs obiter indicauit, explicuit verò alibi enucleatius ad crucem oranti, Torti vulgò dictam, quæ Barcinonem euntibus obijcitur: de qua opportunè illustre miraculum narrabo. Denique fidei arcana, tam claro, certoque in lumine manifestæ intelligentiæ perspexit, vt non dubitanter affirmaret, etiam sacris pereuntibus Literis, nihil sibi perituum, vitamque nihilo cunctantius pro ea positurum. Tot inter eiusmodi Manresani secessus eximia, vnum est quod iure dicatur singulare, illa nempe ab sese mentis abreptio quæ toto octiduo ita Deo immersum, fixumque tenuit, vt vacante ab omni officio corporis anima, iaceret pro mortuo, sepeliendus omninò, nisi tenui cordis palpitatione vitæ indicium dedisset. Contigit tam admiranda res ad S. Lucie in nosocomij perangusto conclaui, ab se ideò optato quod exigua fenestra in templum pateret, vnde infirmi Sacro intererant. Cœpit hæc ab sensu alienatio, sub serum diei Sabbati, dum vespertini pensum Officij, solitis cantibus completeretur; processitque in eandem horam Sabbati subsequenti, absque vlllo sensuum destitutorum vsu: vbi interea temporis ab sese tam procul degeret, quibus visis tot dies pasceretur, quasve hauriret delicias, despicientissimus sui, Dei seruus, constanti semper silentio pressit, Tantum ad se, vt primùm redijt, velut è placidissimo euigilans somno, sublati in cælum oculis, Ah Iesu! iteravit, proferendi modo haud paulo plura significans, quàm pauca syllabæ sonarent. Fuit præcipuorum Societatis Patrum existimatio, qui vixere cum illo familiaritè, & suis de rebus Manresanis loquentem audire: fuisse iam tum manifestatum illi diuinitus, quam in operis partem, ad præsidium Ecclesiæ legeretur; traditaque illius Ordinis, cuius designabatur Auctor, principes lineas, ex quibus aptanda essent vniuersa: cuius rei fidem id potest facere quod ei solenne fuit respondere, cum rogatus causam nonnullorum Societatis summam spectantium, dum eius scriberet Constitutiones; ijs se nimirum aiebat insistere quæ olim Manresæ didicisset. Quamquam autem in quotidiana horarum septem precationis schola, magistro

Deo, peculiaribus illius monitis, tam sublimia doceretur, vt posset quæmuis eorum peritum, in iis habere discipulum; se tamen aded pro nouitio gerebat, vt totum animum accuratissime iis explicaret quorum in curam se dederat, eorum monita audiret, obseruaretque diligenter. Horum præcipuus Monferratenfis monachus Ioannes Chanones: adibat Ignatius stas temporibus sanctum senem primum animæ suæ patrem, apud quem initio retextuerat omnem vitam; & sui distinctam rationem ex quo illum non viderat, minutatim reddebat; ac licet cum Ignatio vir sanctus, quas decebat partes, magistri ageret, & ductoris; interiore tamen iudicio pro sancto reueretur Ignatium, nec aliter de illo quàm de absolutæ virtutis homine loquebatur, & ex ore illius auditum, antiquos eiusdem Cœnobij Monachos referre accepimus, fore Ignatium insignem Ecclesiæ columnam, orbis Apostolum, Paulumque alterum in Euangelio, barbaros inter & idololatrias spargendo. Fuit tamen hæc in illum aded cumulata cœli benignitas, & partæ Manresæ virtutis gloria, vitæ insequentis rudia delineatio, si crescentis in posterum spiritus, quæstus progressus attendantur. Vnde ille Manresam, primitiuam suam vocabat Ecclesiam, vbi primum vitæ cœlestis alumnus, pietatis vestigiis humum signauerat.

XV.

Magna Ignatij existimatio.

Ex in locis circum proximis vulgari, alium esse ab eo Ignatio, quem panni viles falso exhiberent; latere illum sub stupea cannabe, & velle nesciri, vno abiiciendi sui, afflictandique desiderio, ex nobili in mendicum, & ex milite in heremitam defecisse: quare hominis mores curiosius seruare, eisque singula studiosè rimari. Premi ergo diutiùs non valuit, modum supergressa vitæ asperitas, & singularis pars etiam aliqua fauoris quo dignabatur illum Deus: de illo quidem magnificè loquebatur mulier opinione sanctitatis tum illic notissima, tum reliqua Hispania, ipsaque in aula quo illam Rex Catholicus euocarat, de rebus animæ cum ea acturus. Præter hanc magnæ virtutis matrona, Agnes Pascalis, primo Ignatij Manresæ occursum, reuerentia quadam, & obsequij studio erga illum, affici se intimè persensit; quare illi obsequium in nosocomio, dein suæ cuiusdam familiaris in domo curauit: vt verò quæ Ignatij erant accuratius pernorat, & certius; ita de illo mira referebat. Ex quo fama illius vsque aded creuit, vt ex scrupulorum quem dixi angore in phthisin vergens, cum esset è S. Domini transferendus in domum cuiusdam Amigantis illic prædiuitis, exinde Simeon cognominatus sit; velut expressum in Ignatio Christum excepisset; vxor verò ipsius Martha, quod ille hospitium, hæc mensam Christo præbuisset. Inter illos verò, qui discedentem Manresæ Ignatium affectari auebant, fuit qui eius consuetudinem, & quos inde carpebat fructus, facultatum suarum anteponeret curæ: quare nolens ab eo seiungi, & patriam, & litem magni ponderis omisit, stocci ducens quæ ex litis euentu incommodatura timebantur, quæ sanè nec leuia nec paucorum annorum fuerunt. Exeuntem interdum precandi gratia ad lapideas cruces tribus extra Manresam locis, aliasque circum peregrinorum stationes, ponè plurimi sequebantur; sed